

แผนชุมชน

เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เทศบาลเมืองเขลางค์นคร
การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ชุมชนบ้านป่าขาม หมู่ที่ 1 ตำบลพระบาท
อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
จัดทำเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2558
ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ.....
(ลงชื่อ) สมพิศ ปทุมวัน ประธานชุมชน
(นางสมพิศ ปทุมวัน)
ดำเนินการโดย คณะกรรมการชุมชนบ้านป่าขาม

คำนำ

การจัดทำแผนหมู่บ้าน/ชุมชน หรือแผนแม่บทหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน โดยเริ่มจากการกระตุ้นจิตสำนึกและความรับผิดชอบของประชาชนในชุมชนให้มีจิตสาธารณะ แล้วร่วมกันคิด ร่วมกันจัดหา ร่วมกันเรียนรู้/วิเคราะห์ เพื่อให้รู้และเข้าใจตนเองโดยใช้กระบวนการชุมชน คือการสำรวจข้อมูลปัญหาและศักยภาพของชุมชน การวิเคราะห์สาเหตุ/แนวทางแก้ไข แล้วกำหนดอนาคตและทิศทางการพัฒนาตนเอง/ หมู่บ้านและชุมชนในลักษณะจากชุมชน โดยชุมชน และเพื่อชุมชนซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนของชุมชน แผนชุมชนบ้านป่าขามได้จัดทำโดยคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชน โดยได้รวบรวมข้อมูลของชุมชนด้านต่างๆ ตลอดจนสภาพปัญหาของชุมชน แล้วกำหนด ทิศทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาชุมชนสู่อนาคตที่ชุมชนต้องการ ตลอดจนเป็นบทเรียนในการพัฒนาหมู่บ้านโดยภาพรวม ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและให้การสนับสนุนของส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม

คณะกรรมการชุมชนป่าขาม

สารบัญ

ส่วนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของชุมชน	1-6
	ปฏิทินฤดูกาล	
ส่วนที่ 2	ศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน	7-11
	จุดเด่นหรือจุดแข็งของชุมชน	
	จุดอ่อนของชุมชน	
	โอกาสของชุมชน	
	ข้อจำกัดของชุมชน	
ส่วนที่ 3	สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน	12-15
ส่วนที่ 4	ยุทธศาสตร์การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน	16-17
ส่วนที่ 5	ภาคผนวก	18

1.1 แผนที่หมู่บ้าน/ชุมชน (แสดงข้อมูลครัวเรือน, สถานที่สำคัญ, จุดที่ตั้งผู้นำ, หัวหน้าคุ้ม, คนพิการ, คนยากจน, และสิ่งแวดล้อมของชุมชน สิ่งที่จะเกิดขึ้นในปี พ.ศ.2558)

ชุมชนแห่งอนาคตปี 2558

วาดแผนผังชุมชน

- แหล่งน้ำสาธารณะ 1 แห่ง
- ประปา 2 แห่ง ผู้ใช้ 150 ครั้วเรือน บ่อสาธารณะ - แห่ง
- โรงเรียน(ระดับ) วิทยาลัย 1 แห่ง วัด (ระบุ) วัดม่อนจำศีล 1 แห่ง
- จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า 202 ครั้วเรือน ร้อยละ 100
- โทรศัพท์สาธารณะ 2 แห่ง ส่วนตัว(เบอร์บ้าน) 80 เครื่อง
- โทรศัพท์มือถือ 140 เครื่อง
- หอกระจายข่าว 2 แห่ง วิทยุชุมชน 1 แห่ง
- ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชน 1 แห่ง ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน 1 แห่ง
- ศาลาประชาคม 1 แห่ง อื่น ๆ

1.5 ข้อมูลงานประเพณี/แหล่งท่องเที่ยว

1. แหล่งท่องเที่ยวคือวัดม่อนจำศีล งานประเพณีคือ งานสงฆ์พระธาตุ ในเดือน กรกฎาคมของทุกปี
สถานที่ท่องเที่ยวหมู่บ้าน/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ
2. วัดม่อนจำศีล หมู่ที่ 1 ต.พระบาท อ.เมืองลำปาง
3. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....

1.6 ข้อมูลด้านการบริหารหมู่บ้าน

1.6.1 รายชื่อประธานชุมชนคือ นางสาวสมพิศ ปทุมวัน การติดต่อโทร. 084-0732831

1.6.2 รายชื่อคณะกรรมการชุมชน

1) นายพนาสีทธิ์ สุติน	2) นายสุพจน์ สิ้นธูมาศ
3) นายสำเริง ดวงกัน	4) นางบัวนำ ศิริ
5) นางสาวจันทร์ศรี พิมสอน	6) นายกมล สุภจันทร์
7) นายส่งศักดิ์ วงศ์เวียง	8) นายเที่ยง ไชยวงศ์
9) นายคำมี อาจสม	10) นางสาวสุรีย์วัลย์ อาจเอี่ยม
11) นายสุพรรณ ศรีธิญาติ	

1.6.3 รายชื่อคณะกรรมการหมู่บ้าน

- 1)
- 2).....
- 3)
- 4).....
- 5)
- 6).....
- 7)
- 8).....
- 9).....

1.6.4 รายชื่อหัวหน้ากลุ่ม

- 1) กลุ่ม.....ชื่อ.....
- 2) กลุ่ม.....ชื่อ.....
- 3) กลุ่ม.....ชื่อ.....
- 4) กลุ่ม.....ชื่อ.....
- 5) กลุ่ม.....ชื่อ.....
- 6) กลุ่ม.....ชื่อ.....
- 7) กลุ่ม.....ชื่อ.....
- 8) กลุ่ม.....ชื่อ.....

1.6.5 รายชื่ออาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

1) นายเที่ยง ไชยวงศ์	2) นายบุญหลั่น วังอุทัย
3) นายทอง ศิริ	4) นายไพรัตน์ เจริญผล

1.6.6 รายชื่ออาสาสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

1) นางสมพิศ ปทุมวัน	2) นางพรรณฤภา สุรนันท
3) นางอรพิน พันธุ์สุริยวงค์	4) นายพนาลีทธิ สุติน
5) นายบุญหลั่น วังอุทัย	6) นางวันเพ็ญ สุริยวงค์
7) นางกานจันท์ คำพิลัย	8) นางอำพันธ์ ลินธุมาส
9) นางอำพันธ์ จารุศิริมาส	10) นางจันทร์ศรี พิมพ์สอน
11) นายบุญส่ง หน่อแก้ว	12) นางสุรีย์วัลย์ อาจเอี่ยม
13) นางฟองจันทร์ ธรรมจักรี	14) นางบัวนำ ศิริ
15) นางนารี คิตถาง	

1.6.7 รายชื่ออาสาสมัครเกษตร

1) นายเป็ง สนิ่นัด	2) นายพนาลีทธิ สุติน
3) นางวันเพ็ญ พันธุ์สุริยวงค์	

1.6.8 รายชื่อคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

- 1) นายพนาลีทธิ สุติน

1.6.9 รายชื่อปราชญ์ชาวบ้านด้านการเกษตร

- 1) นายพนาลีทธิ สุติน
- 2) นายเป็ง สนิ่นัด

1.6.10 รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ครู ปราชญ์ชาวบ้าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปฏิทินฤดูกาล

(แสดงข้อมูลเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในหมู่บ้าน เช่น ภัยธรรมชาติ/โรคระบาด/.....)

เดือน	เรื่อง	สภาพที่เกิด/ผลกระทบ
มกราคม	1..... 2.....	1. 2.
กุมภาพันธ์	1..... 2.....	1. 2.
มีนาคม	1..... 2.....	1. 2.
เมษายน	1..... 2.....	1. 2.
พฤษภาคม	1..... 2.....	1. 2.
มิถุนายน	1..... 2.....	1. 2.
กรกฎาคม	1..... 2.....	1. 2.
สิงหาคม	1..... 2.....	1. 2.
กันยายน	1..... 2.....	1. 2.
พฤศจิกายน	1..... 2.....	1. 2.
ธันวาคม	1..... 2.....	1. 2.

2.1.3) จุดเด่นด้านทรัพยากรธรรมชาติ (ทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น แหล่งน้ำ/ป่า/สถานที่ท่องเที่ยว สาธารณะและการใช้ประโยชน์)

ชื่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ	ลักษณะการใช้ประโยชน์	หมายเหตุ
<ul style="list-style-type: none"> - มีคลองส่งน้ำชลประทานไหลผ่าน - มีสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในชุมชน - วัดม่อนจำศีล 	<ul style="list-style-type: none"> - นำมาอุปโภคในบ้านเรือน - เป็น โบราณสถานที่นำศึกษาประวัติความเป็นมา 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ผลิตน้ำโดยผ่านกรองใช้ในชุมชน - ไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร

จุดเด่นด้านภูมิปัญญาชุมชน

ประเภทภูมิปัญญา	ชื่อ-สกุล และที่อยู่ของเจ้าของภูมิปัญญา	ประโยชน์ต่อชุมชนในด้านใด
	<ul style="list-style-type: none"> - นายเป็ง สนิงค์ 1131/1 - นายพนาสิทธิ์ สุทิน 1112 	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรและสิ่งแวดล้อม - เกษตรกรรมและสิ่งแวดล้อม

2) จุดเด่นด้านประเพณี/วัฒนธรรม/กฎ ระเบียบ / ค่านิยมและความสัมพันธ์ของชุมชน (เป็นลักษณะของพื้นที่หล่อหลอมจากประสบการณ์ของรุ่นสู่รุ่น เป็นสำนึกร่วมของคนในชุมชนที่สร้างขึ้นมากำกับดูแลชุมชนให้ดำเนินชีวิตไปตามระบบคุณค่าแนวคิดของชุมชนนั้น ๆ เป็นกฎของหมู่บ้าน)

ประเพณี/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ต้องทำอะไรบ้าง
-สร้างน้ำพระธาตุ -มีวัดม่อนจำศีลเป็นวัดเก่าแก่คู่ชุมชน มีการปลูกผักปลอดสารพิษไว้บริโภคและจำหน่ายในชุมชน	-เพื่อหล่อหลอมจิตใจคนในชุมชนให้สามัคคีจากรุ่นสู่รุ่น	-ทำพิธีสร้างน้ำพระธาตุตามประเพณี

2.2) จุดอ่อนของชุมชน (บอกลักษณะจุดอ่อนหรือจุดด้อยของชุมชนด้านต่าง ๆ เป็นปัจจัยภายในชุมชน)

เรื่องที่เป็นจุดอ่อน	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	ควรจะทำอย่างไร
-เนื่องจากชุมชนมีหลายทำกลุ่มจึงให้ยากแก่การดำเนินงานของชุมชน -เสียงตามสายได้ยินไม่ทั่วถึง -อยู่ใกล้เมืองเกินไปทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบมองข้าม -มีการมั่วสุมของวัยรุ่นในหอพัก -สะพานชำรุดและแคบ -น้ำประปาไม่เพียงพอ	-ทำให้ชุมชนมีการแตกแยกในความคิด	-อยากให้เทศบาลจัดแยกชุมชนออกไปเป็น 2 กลุ่ม เพื่อแก้ปัญหาการแตกแยกในชุมชน

2.3 โอกาสของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกชุมชนที่จะส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ชุมชนได้สามารถพัฒนาได้)

เรื่องที่เป็นโอกาส	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	ชุมชนควรสร้างโอกาสอย่างไร
<ul style="list-style-type: none"> -โอกาสที่จะบริหารงบประมาณต่าง ๆ -ชุมชนอยู่ใกล้เมือง ใกล้สถานที่ราชการ สำนักงาน พระพุทธศาสนา สถานีขนส่ง สนามบิน -มีคลองชลประทานไหลผ่าน -ใกล้โรงพยาบาล -มีสถานศึกษาใกล้ชุมชน - วัดม่อนจำศีล 	<ul style="list-style-type: none"> -ชุมชนมีการแตกแยก แบ่งกลุ่มทำให้คนในชุมชนมองหน้ากันไม่ติด -ขาดโอกาสที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> -หากแบ่งชุมชนออกไปเรื่องแตกแยกต่าง ๆ จะดีขึ้นอย่างแน่นอน -ช่วยบูรณะปฏิสังขรวัดให้มีความงามน่าเที่ยว

2.4 ข้อจำกัดของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกและเป็นเงื่อนไขที่จะทำให้การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนไม่บรรลุเป้าหมาย)

ข้อจำกัด	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	จะแก้ไขข้อจำกัดอย่างไร
<ul style="list-style-type: none"> -เรื่องงบที่จัดสรรให้ชุมชนนั้นมันน้อย ไม่พอที่จะดำเนินการได้ - ไม่มีพื้นที่ทำการเกษตร - มีพื้นที่มากเกินบริหารงบประมาณ 	<ul style="list-style-type: none"> -เมื่อมีการแบ่งกันและผลกระทบก็คือ งบไม่พอที่จะไปบริหาร - มีอาชีพไม่แน่นอน - เกิดข้อโต้แย้งในการทำประชาคมจัดสรรงบประมาณ 	<ul style="list-style-type: none"> -ควรจัดแยกชุมชนออกไป โดยแยกป่า ขามออกและเอาริมธารและธารสายที่พอรวมกัน - ควรหาที่ดินทำกินให้ประชาชนได้มีที่ดินทำกิน - ให้เทศบาลฯหาทางแก้ไขปัญหาต่อไป

ส่วนที่ 3

สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน

3.1 สภาพปัญหาของหมู่บ้าน

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
1	<u>ด้านโครงสร้างพื้นฐาน</u> (ถนน, น้ำดื่ม, น้ำใช้, น้ำเพื่อการเกษตร, ไฟฟ้า, ที่ดินทำกิน, การติดต่อสื่อสาร)	- น้ำประปายังไม่ทั่วถึง	- ขาดแคลนน้ำอุปโภค-บริโภค
2	<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> (การมีอาชีพ, รายได้, หนี้สิน การประกอบอาชีพของคนในชุมชน, ผลผลิตการเกษตร, การลดรายจ่าย, เพิ่มรายได้, การประหยัด และการออม)	- มีบ้าง โดยเฉพาะการออม เพราะปัญหาเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอน - ไม่มีการทำงานเป็นหลักแหล่ง ไม่มีที่ดินทำกิน	- เศรษฐกิจถดถอย - เกิดความยากจนภายในชุมชน
3	<u>ด้านสังคม การเมือง การปกครอง</u> (กลุ่มองค์กรในชุมชน, การสงเคราะห์, การป้องกันยาเสพติด, ส่งเสริมประชาธิปไตย ฯลฯ)	- ไม่มีผู้นำที่ชัดเจนในการที่จะจัดกระบวนการเรียนรู้ เพราะขาดงบประมาณสนับสนุน	- ทำให้ชุมชนมีปัญหาดังกล่าวมากมาย

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
4	<p><u>ด้านการศึกษา,ศาสนา,วัฒนธรรม</u> <u>ประเพณี</u> (การสนับสนุนด้าน การศึกษา,ข่าวสารข้อมูล,การปลูก จิตสำนึก,การถ่ายทอดภูมิปัญญา ฯลฯ)</p>		
5	<p><u>ด้านสาธารณสุข</u> (สุขภาพ,การ ป้องกันรักษาโรค,การสนับสนุน องค์กร,โรคติดต่อ,โรคระบาด,สุข นิสัยด้านสาธารณสุข)</p>	เล็กน้อย	การเดินทางไปรักษา อนามัย
6	<p><u>ด้านสิ่งแวดล้อมและ</u> <u>ทรัพยากรธรรมชาติ</u> (การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ)</p>	- มองไม่เห็นคุณค่าของ ต้นไม้	- ขาดแหล่งพักผ่อนหย่อน ใจ

3.2 การวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
1	<u>โครงสร้างพื้นฐาน</u>			
2	<u>ด้านเศรษฐกิจและ</u> <u>การมีอาชีพ รายได้</u> <u>และ มีงานทำ</u>			
3.	<u>ด้านสังคม,การเมือง</u> <u>การปกครอง</u>			

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
4.	<u>ด้านการศึกษา/ วัฒนธรรม ประเพณี</u>			
5.	<u>ด้านสาธารณสุข</u>			
6	<u>ด้านสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติ</u>			

ส่วนที่ 4

ยุทธศาสตร์ การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน

4.1 วิสัยทัศน์ (สิ่งที่ชุมชนมุ่งหวังอยากให้เป็นในอนาคต) คือ

สร้างคนดีและสร้างความสามัคคีอย่างมีประสิทธิภาพ

จัดให้วัดเป็นศูนย์กลางจิตใจ

ร่วมใจพัฒนาชุมชนให้เจริญ

4.2 พันธกิจ (สิ่งที่ชุมชนต้องร่วมมือกันทำเพื่อให้หมู่บ้านเป็นไปตามที่มุ่งหวัง)

1) สร้างคนดี

2) ช่วยกันพัฒนาหมู่บ้าน

3) ส่งเสริมพระพุทธศาสนา

4) ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

5)

6)

7)

4.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ (เรื่องต่าง ๆ ที่ชุมชนจะทำได้ให้บรรลุตามวิสัยทัศน์)

1) จัดกิจกรรมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความสามัคคี

2) ช่วยกันดูแลวัดให้เป็นศูนย์กลางจิตใจ

3) ร่วมกันคิดที่จะทำให้ชุมชนพัฒนาในด้านต่างๆต่อไป

4)

5)

6)

7)

8)

9)

10)

11)

12)

4.3 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (สิ่งที่จะทำเพื่อให้หมู่บ้านได้บรรลุตามที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ประกอบด้วย กิจกรรมที่ชุมชนทำตัวเอง
(พึ่งตนเอง:พ ,กิจกรรมที่ชุมชนต้องขอความร่วมมือบางส่วน:ร,กิจกรรมที่ต้องขอรับการสนับสนุนจากภายนอก:ส)

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	แหล่งงบประมาณ				หมายเหตุ (สาระกิจกรรม)
					ชุมชน	เทศบาล	รัฐบาล	อื่นๆ	
1	ก่อสร้างท่อระบายน้ำ ตั้งแต่บ้านเลขที่ ๓๑๓/๓ ถึง สะพานชลประทาน	ชุมชนป่าขาม	ปี 2558		-	/	-	-	ส
2	ก่อสร้างท่อระบายน้ำบ้านธารสายทิพย์ ตั้งแต่ บ้านเลขที่ ๑๑๑๕/๑ - ๑๑๑๓	ชุมชนป่าขาม	ปี 2558		-	/	-	-	ส
3	สร้างราวเหล็กกับคลองชลประทาน พร้อมบันได ชุมชนป่าขาม	ชุมชนป่าขาม	ปี 2558		-	/	-	-	ส
4	สร้างราวเหล็กกั้นสระน้ำหลังวัดม่อนจำศีล	ชุมชนป่าขาม	ปี 2558		-	/	-	-	ส
5	ก่อสร้างถนนหน้าอุ้งสาธิต - หัวสะพานสารพัดช่าง ลำปาง	ชุมชนป่าขาม	ปี 2558		-	/	-	-	ส
6	ปรับปรุงศาลปู่เจ้าบ้านธารสายทิพย์	ชุมชนป่าขาม	ปี 2558		-	/	-	-	ส
7	สร้างซุ้มประตูบ้านธารสายทิพย์	ชุมชนป่าขาม	ปี 2558		-	/	-	-	ส
8	ซ่อมแซมถนนบ้านธารสายทิพย์	ชุมชนป่าขาม	ปี 2558		-	/	-	-	ส

ส่วนที่ 5
ภาคผนวก

